

ORZECZNICTWO

BUCHALTERYJNO - PODATKOWE

TYGODNIK

Prenumerata kwartalna 4 zł. 50 gr.
wraz z przesyłką pocztową
Konto P. K. O. Nr. 22.308
Administracja: Księgarnia Prawnicza
Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR
Dr EMANUEL ISERZON
Adwokat

Nr 17 (115)

Warszawa, 22 kwietnia 1939 r.

Rok IV

TREŚĆ:

	str.
Dopłaty spółników spółki z ogr. odp. a dochód podatkowy tej spółki	277
Orzecznictwo w sprawach podatkowych: odpowiedzialność nowonabywcy nieruchomości za podatek majątkowy	280
Orzecznictwo w sprawach umów o pracę i ubezpieczeń społecznych: „wojażer”, „akwizytor”	283
Okólniki: w sprawie sprostowania prawomocnego wymiaru podatku osobie prawnej, na skutek zmiany orzeczenia dotyczącego innego okresu operacyjnego; — w sprawie zasad opodatkowania katolickich zakonów i zgromadzeń zakonnych	284—287
Poradnia	287—292

A. WEBER
Adwokat

DOPLĄTY SPÓLNIKÓW SPÓŁKI Z OGR. ODP. A DOCHÓD PODATKOWY TEJ SPÓŁKI

I

Kodeks Handlowy zawiera następujące przepisy o dopłatach spółników spółki z ogr. odp.

Umowa spółki może zobowiązać spółników do dopłat w granicach cyfrowo oznaczonej wysokości w stosunku do udziałów (art. 178 § 1). Wysokość i terminy dopłat oznaczane będą w miarę potrzeby uchwałą spółników (art. 178 § 4). Dopłaty mogą być zwracane spółnikom, jeżeli

nie są potrzebne na pokrycie strat bilansowych w kapitale zakładowym (art. 179 § 1). Przy sporządzaniu bilansu należy stosować następujące zasady: . . . 4) roszczenia o dopłaty mają być wstawiane do aktywów dopiero po powzięciu uchwały spółników, zarządzającej dopłaty, a jednocześnie równa suma powinna być wstawiana do pasywów; 5) dopłaty wykazuje się w pasywach dopóty, dopóki nie będą użyte w sposób uzasadniający ich odpisanie (art. 247).

Dopłaty, unormowane w przepisach KH o spółkach z ogr. odpow., stanowią instytucję prawną szczególną, charakterystyczną dla tych spółek. Nie stanowią one pożyczki, gdyż, inaczej niż przy pożyczce, spółnikom nie służy roszczenie o zwrot, dopóki spółka nie powźmie odpowiedniej uchwały, co zależy od uznania większości spółników. Niekiedy zresztą zwrot dopłat jest w ogóle wykluczony (por. wyżej art. 179 § 1). Dopłaty nie powodują też zmiany wysokości kapitału zakładowego, wobec czego nie stosują się do nich przepisy Kodeksu Handlowego o powiększeniu tego kapitału, ani ograniczenia, związane z jego obniżeniem.

Dopłaty mogą być uchwalone przez spółkę w celu uzyskania fundusów obrotowych lub inwestycyjnych albo też, gdy zachodzi potrzeba pokrycia strat w kapitale zakładowym. Bez względu jednak na motywy, którymi kierowano się przy powzięciu uchwały, dopłaty muszą być obrócone na pokrycie strat w kapitale zakładowym, jeżeli straty takie okażą się przed zwróceniem dopłat.

II

Podatek dochodowy wymierza się spółce z ogr. odp. jako osobie prawnej prowadzącej prawidłowe księgi handlowe, od zysku bilansowego, po jego ewentualnym skorygowaniu przez doliczenie pozycji niepotrącalnych lub nieodliczalnych (art. 21 ustawy o pod. doch.). Dopłaty mają tedy znaczenie dla wymiaru podatku, o ile wpływają na wysokość zysku, wykazanego w bilansie. Otóż, samo uchwalenie dopłat, aczkolwiek wymaga zaksięgowania (Wn „Spólnicy”, Ma „Spólnicy Rk Dopłat”) i wstawienia odpowiedniej pozycji w aktywach bilansu jako roszczeń w stosunku do spółników, jest pod względem podatkowym obojętne, gdyż jednocześnie należy umieścić równą pozycję po stronie pasywów (art. 247 p. 4 KH). Ta pozycja w pasywach nie ulega zmianie i wtedy, gdy w miejsce roszczeń o dopłaty wstępują wpłacone z tego tytułu sumy pieniężne albo nabyte przedmioty majątkowe lub wierzytelności. Dopóki bowiem dopłaty nie są potrzebne na pokrycie strat w kapitale zakładowym, może być powzięta uchwała o zwrocie dopłat (art. 179 § 1 KH), a zatem tak długo skreślenie ich z pasywów nie jest uzasadnione.

III

Dopłaty wymierają niekorzystny z punktu widzenia obowiązku podatkowego spółki — wpływ na ustalenie wysokości jej dochodu dopiero z chwilą użycia ich na pokrycie strat bilansowych. Jest w zasadzie obojętne, czy następuje to w roku, w którym straty powstały, czy też w jednym z lat następnych.

W pierwszym przypadku konto strat i zysków wprawdzie zostaje wyrównane wskutek uznania go sumą dopłat równą stracie (Wn „Spółnicy Rk Dopłat”, Ma „Straty i Zyski”), *) jednak w razie doliczenia pozycji niepotrącalnych lub nieodliczalnych może być wyprowadzony dochód podatkowy, którego mogło by nie być, gdyby Rk Strat i Zysków został zamknięty czystą stratą.

Spółka nie może domagać się odliczenia dopłat z ustalonego w ten sposób zysku — z powołaniem się na to, że nie stanowią one dochodu w rozumieniu art. 6 ustawy o pod. doch. Wobec ustalonej w praktyce skarbowej i judykaturze NTA zasady, że art. 7 cyt. ustawy nie stosuje się do osób prawnych, prowadzących prawidłowe księgi handlowe, również takie wpływy, które nie stanowią przychodu, lecz tylko zwiększenie (lub zwrot) majątku, należy uważać za dochód podatkowy. Wykazany przez osoby prawne zysk bilansowy „tym właśnie różni się pod względem podatkowym od dochodu osób fizycznych, że jest on teoretycznym wynikiem ksiązkowym i nie musi być wynikiem wyłącznie obrotów ściśle handlowych przedsiębiorstwa jako takiego, lecz jest wynikiem wszelkich czynności osoby prawnej” (NTA, l. rej. 5792/32, OPA, 1935, poz. 1259; ob. też mój artykuł w OBP, 1938, str. 34).

*) Wyrównanie dopłatami rku Strat i Zysków może nastąpić również w razie uchwalenia ich po upływie danego roku operacyjnego, ale przed zamknięciem ksiąg (w „grudniu bilansowym”).

(cdn.)

JULIAN KAROL RAUER

T A B L I C E

(Gotowe listy płac)

Potrąceń składek na Ubezpieczenia Społeczne, Fundusz Pracy, Fundusz Bezrobocia, Państwowy Podatek Dochodowy od wynagrodzeń tygodniowych dla pracowników fizycznych (stałych i sezonowych) i wynagrodzeń miesięcznych pracowników umysłowych z uwzględnieniem kwot przypadających od pracodawców oraz podatku dochodowego specjalnego od wynagrodzeń wypłacanych z funduszków publiczno-prawnych

Wydanie IX

Obowiązujące od 1 kwietnia 1939 r.

Cena zł 3.50

Koszty przesyłki zł 0.50

Wysyłkę skutecznie się po uprzednim wpłaceniu należności na konto P. K. O. Nr 22.308. Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8

ORZECZNICTWO W SPRAWACH PODATKOWYCH

105.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ NOWONABYWCY NIERUCHOMOŚCI ZA PODATEK MAJĄTKOWY

Przepis § 1 art. 1 przepisów wprowadzających prawo o sądowym postępowaniu egzekucyjnym nie uchylił ustawowego prawa zastawu, wynikającego z art. 57 ustawy z 11 sierpnia 1923 r. o podatku majątkowym^{*)}, poz. 746 Dz. Ust., dla zaległości w podatku majątkowym (teza). Tylko sąd powszechny jest władny orzekać o odpowiedzialności, tudzież jej zakresie z tytułu zaległego podatku majątkowego — w odniesieniu do nabywcy nieruchomości.

NTA, 4 lutego 1939, I. rej. 2692/36.

Z uzasadnienia: Skarga zarzuca..., że art. 57 ustawy o podatku majątkowym poz. 746/23 Dz. U. został uchylony. Zarzut ten, jeżeli go odnieść do art. 136 OP, nie jest trafny, gdyż Ordynacja Podatkowa ma w myśl art. 1 zastosowanie do postępowania w sprawach podatków wyraźnie tam wymienionych, wśród któ-

*) Art. 57 ustawy o podatku majątkowym z 1923 r. głosi: „Suma podatku majątkowego przypadająca od płatnika, korzysta również z ustawowego pierwszeństwa zaspokojenia z całego majątku nieruchomego tegoż płatnika przed wszystkimi przywilejami i obciążeniami hipotecznymi, z wyjątkiem należnych Skarbowi podatków oraz z wyjątkiem pożyczek amortyzacyjnych, zaciągniętych przed ogłoszeniem niniejszej ustawy w tych instytucjach kredytowych, których zobowiązania posiadają — w myśl obowiązujących przepisów — bezpieczeństwo pupilarne”.

rych nie ma podatku majątkowego. Rzecz więc jasna, że przepisy Ordynacji nie tangują wcale przepisów ustawy o podatku majątkowym. Zarzut ten można odnieść jednak także do przepisów KPC., można bowiem stanąć na stanowisku, że cyt. art. 57 został zastąpiony przepisami art. 800 KPC. Ten ostatni artykuł normuje jednak tylko sposób sądowego podziału sumy uzyskanej przez egzekucję z nieruchomości, a mianowicie kolejność zaspokojenia z tej sumy należności przypadających od dłużnika. Przepisy art. 57 ustawy o podatku majątkowym wykraczają natomiast znacznie poza przepisy o sądowym podziale sumy uzyskanej przez egzekucję z nieruchomości. Art. ten, przyznający należnościom z tytułu podatku majątkowego ustawowe pierwszeństwo zaspokojenia z całego majątku nieruchomego płatnika przed wszystkimi przywilejami i obciążeniami hipotecznymi, z wyjątkiem wierzytelności w tymże art. określonych, nie tylko zapewnia tym należnościom prawo pierwszeństwa zaspokojenia w postępowaniu egzekucyjnym, lecz daje im również rzeczowe zabezpieczenie na nieruchomości, tj. daje Skarbowi Państwa rzeczowe prawo poszukiwania tych należności z obciążonych nimi nieruchomości, skuteczne przeciw każdemu jej właścicielowi. Objęte bowiem artykułem 57 pierwszeństwo zaspokojenia z nieruchomości nie da się inaczej pojąć, jak w połączeniu z dopiero co określonym prawem rzeczowym.

O ile chodzi o mieszczące się w omawianym art. 57 pierwszeństwo zaspokojenia w postępowaniu egzekucyjnym, to w tym zakresie on istotnie już nie obowiązuje. Jak już bowiem wyżej wskazano, normuje art. 800 KPC kolejność zaspokojenia należności z sumy uzyskanej przez egzekucję z nieruchomości, a art.

1 przepisów wprowadzających prawo o sąd. post. egz. (poz. 804/32 Dz. Ust.) uchyla przepisy o postępowaniu egzekucyjnym urzędowym w tym prawie. Przewiduje za tym także art. IV cyt. przep. wprowadz., który wyliczając wyczerpująco utrzymane w mocy przepisy o egzekucji i o pierwszeństwie zaspokojenia nie wymienia wśród nich art. 57 ustawy o pod. maj. *Pozostała natomiast w mocy dalsza treść tegoż art. 57, zawierająca rzeczowe prawo zabezpieczenia podatku majątkowego na nieruchomości.*

Z tych powodów Najwyższy Trybunał Administracyjny na posiedzeniu Kolegium Zwiększonego dnia 17 grudnia 1938 r. uchwalił zasadę prawną: „Przepis § 1 art. 1 przepisów wprowadzających prawo o sądowym postępowaniu egzekucyjnym nie uchylił ustawowego prawa zastawu. wynikającego z art. 57 ustawy z 11 sierpnia 1923 o podatku majątkowym poz. 746 Dz. Ust. dla zaległości w podatku majątkowym“.

O ile chodzi o realizację powyższego prawa, to z uwagi na przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z 25 czerwca 1932 o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych poz. 580/32 Dz. Ust., w szczególności § 2 ust. 2 tegoż rozporządzenia, przymusowe ściąganie danych zaległości drogą egzekucji z nieruchomości obciążonej odpowiedzialnością może nastąpić jedynie w drodze unormowanej w KPC. Celem wszczęcia takiej egzekucji obowiązana jest władza skarbową przedstawić odpowiedni tytuł wykonawczy (art. 526 KPC).

Z uwagi na poprzednie wywody władza skarbową nie jest uprawniona do wystawienia tytułu egzekucyjnego na imię ostatniej właścicielki nieruchomości, gdyż nie odpowiada ona za ten podatek osobiście, a tylko z tytułu swego prawa własności na nieruchomości. Tytuł taki może zatem powstać dopiero na skutek orzeczenia sądu powszechnego, który ze względu na prywatnoprawny charakter tego obciążenie powołany jest do orzekania o odpowiedzialności, tudzież jej rozmiarach z tytułu zaległego podatku majątkowego (art. 1 prawa

o ustr. sądów powsz. i art. 2 kpc.). Nie może zatem ostać się orzeczenie władzy administracyjnej, które w jakiegokolwiek bądź formie nakłada ten obowiązek na nabywcę obciążonej nieruchomości.

W konkretnym przypadku wezwała władza pierwszej instancji skarżącą z powołaniem się na § 419 k. c. niem., art. 57 ust. o podatku maj. i pod zagrożeniem wdrożenia kroków egzekucyjnych na zasadzie § 4 pkt. 2 P. E. do zapłacenia zaległości, a władza drugiej instancji wezwanie to utrzymała w mocy. Orzeczenie to należało stosownie do poprzednich wywodów uznać zatem za niezgodne z prawem, przy czym należy zaznaczyć, że § 419 k. c. n. w ogóle nie może mieć zastosowania choćby dlatego, że przepisem tym nie może być uzasadnione prawo przymusowego ściągnięcia pretensji opartej na normie prawa publicznego, zaś § 4 ust. 2 P. E. mógłby mieć zastosowanie tylko wówczas, gdyby istniał przepis prawa publicznego, nakładający osobistą odpowiedzialność za podatek majątkowy na inną osobę aniżeli osobę podatnika. Takiego przepisu atoli nie ma.

Wobec tego Najwyższy Trybunał Administracyjny uchylił zaskarżone orzeczenie jako niezgodne z prawem, nie mając w tym stanie rzeczy potrzeby rozpatrzenia pozostałych zarzutów skargi.

Orzeczenie o zwrocie opłaty opiera się na przepisie art. 95 ust. 1 prawa o Najwyższym Trybunale Administracyjnym.

1. W nr 32 OBP, 1938, str. 518 ogłosiliśmy wyrok NTA z 4.5.1937 r. l. rej. 3569/36, w którym Trybunał orzekł, że art. 57 ustawy z 11.8.1923 r. o podatku majątkowym został uchylony z dniem wejścia w życie Kodeksu Postępowania Cywilnego. Według wywodów tego wyroku przepis ten, przyznający sumie podatku majątkowego ustawowe pierwszeństwo zaspokojenia z całego majątku nieruchomego przed przywilejami i obciążeniami hipot-

tecznymi, określa kolejność zaspokojenia wierzycieli z majątku nieruchomości, a ta kolejność została unormowana w KPC (art. 800), przy jednoczesnym uchyleniu dotychczasowych w tym zakresie postanowień przez przepisy wprowadzające KPC.

W wyroku z 4.2.1939 r., wyżej ogłoszonym, NTA nie odstąpił od poglądu, że w postępowaniu egzekucyjnym nie służy już od 1.1.1933 r. Skarbowi Państwa przywilej z art. 57 ustawy o pod. majątkowym.

Według orzeczenia z 4 maja 1937 r., art. 57 utracił w stosunku do nabywcy nieruchomości wszelkie znaczenie, ponieważ dotychczasowa rzeczowa jego odpowiedzialność była jedynie konsekwencją nadania zaległościom w podatku majątkowym ustawowego pierwszeństwa zaspokojenia i ustąpiła wraz z tym przywilejem.

Wyrokiem z d. 4.2.1939 Trybunał uznał rzeczową odpowiedzialność nabywcy nieruchomości, wynikającą według przepisów prawa cywilnego z natury przywileju (rzeczowe zabezpieczenie wierzytelności), za samoistną treść prawną art. 57, która—aczkolwiek wyraźnie w nim nie wypowiedziana—zachowała nadal swoje znaczenie, pomimo uchylenia będącego jej źródłem przywileju. Ten pogląd Trybunału uzyskał pomocą zasady prawnej w uchwale Kolegium Zwiększonego z dnia 17.12.1938 r. Wysnuta z art. 57 cyt. ustawy odpowiedzialność każdoczesnego właściciela nie-

ruchomości, została określona we wspomnianej uchwale jako „ustawowe prawo zastawu”, nie zapewnijące jednakże w egzekucji Skarbowi Państwa żadnego pierwszeństwa przed innymi wierzycielami.

2. Według § 4 ust. 2 Rozp. Rady Ministrów z 25.6.1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych egzekucja może być skierowana nie tylko przeciwko bezpośrednio obowiązanyemu do uiszczenia należności, lecz również przeciwko innym zobowiązanym, a mianowicie przeciwko osobom, które według istniejących przepisów są obowiązane do zapłacenia tej należności lub odpowiedzialne za jej uiszczenie.

W omawianym wyroku Trybunał uznał, że odpowiedzialność, o której mowa w § 4 ust. 2 cyt. Rozp. Rady Ministrów, musi mieć charakter odpowiedzialności osobistej. W przeciwnym bowiem razie, gdy, jak w przypadku art. 57 ustawy o pod. maj., jest ona ograniczona do nieruchomości (z tytułu prawa własności na niej), obciążenie ma charakter prywatnoprawny, wobec czego o samej odpowiedzialności i jej zakresie powinien orzec wyrokiem sąd powszechny. Z tych względów Trybunał uchylił zaskarżone orzeczenie, jako wydane wprawdzie w zgodzie z przepisami prawa materialnego w zakresie odpowiedzialności za podatek z przekroczeniem jednak granic kompetencji władz skarbowych.

A. W.

ORZECZNICTWO W SPRAWACH UMÓW O PRACĘ I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

! 66.

! „WOJAZER”, „AKWIZYTOR”.

Osoba, zwana „wojazerem” lub „akwizytorem”, przyjmująca zamówienia dla kupca i inkasująca dla niego należności od klientów, nie jest pracownikiem i nie podlega przepię obowiązkowi ubezpieczenia — jeśli nie zachodzi jakiś moment dalszy stwierdzający zależny charakter pracy.

NTA, 28 październik 1938, l. rej. 402/37.

Z uzasadnienia: ZUS uznał w orzeczeniu z d. 28.3.1935 r., że G. S. z tytułu zatrudnienia w charakterze przedstawiciela w Fabryce Trykotaży i Pończoch M. M. w Warszawie od dn. 1 stycznia 1928 r. do dn. 28 lutego 1932 r. i od dn. 1 września 1933 r. do 11 maja 1934 r. nie podlega obowiązkowi ubezpieczenia w Zakładzie, w myśl art. 2 p. 1 rozporządzenia Prezydenta R. P. z 24 listopada 1927 r. poz. 911 Dz. Ust.

Komisariat Rządu na m. st. Warszawę decyzją z 20 marca 1936 r. odwołania S. nie uwzględnił.

Również Ministerstwo Opieki Społecznej orzeczeniem z 9 listopada 1935 r. nie uwzględniło odwołania S., zatwierdzając decyzję Komisariatu Rządu i zaznaczając co do zarzutów odwołania, że sama nazwa „wojazer” czy „akwizytor” nie jest dorodem, że w ten sposób nazywany pracownik jest

pracownikiem w rozumieniu art. 2 ust. 1 wyżej cyt. rozporządzenia, że fakt przyjmowania przez odwoławcę zamówień na towary i inkasowania za nie należności sam przez się nie dowodzi, aby odwoławca pozostawał do firmy M. M. w stosunku pracy zależnej, przyjmowanie bowiem zamówień i inkasowanie należności są zrytualnymi czynnościami akwizytorów i agentów podróżujących jako samodzielnych agentów handlowych, wreszcie, że z treści samego odwołania S. wynika, iż odwoławca, pobierając wynagrodzenie zależne od uzyskanych zamówień, ponosił sam ryzyko pracy.

Na powyższe orzeczenie S. wniósł skargę. Rozpatrując skargę tę NTA rozważył, co następuje:

Pozwana władza powołała się w orzeczeniu nie tylko na fakt uzależnienia wynagrodzenia S. od uzyskanych zamówień, lecz wzięła pod uwagę także okoliczność, że odwoławca nie odpowiadał za wypłacalność klientów, twierdzenie więc skarżącego, że władza, jak to ujmuje skarżący, nie uwzględniła końcowych rezultatów gotówkowych, jest nieuzasadniony.

Moment dalszy przytoczony w skardze, że S. nie dokonywał żadnych interesów handlowych na rachunek własny, nie dowodzi jeszcze jego zależności od M., jako pracodawcy, upada więc oparty na powyższych twierdzeniach zarzut dowolności zaskarżonego orzeczenia...

USTAWA O ULGACH INWESTYCYJNYCH

[wraz z rozporządzeniem wykonawczym

! opracował

A. WEBER

! Adwokat

Cena ! zł 1.80

Koszty przesyłki zł 0.50

! Wysyłkę uskutecznia się po uprzednim wpłaceniu należności na konto w P.K.O. Nr 22.308

Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8

OKÓLNIKI

OKÓLNIAK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 18 LUTEGO 1939 R.

L. D. V. 2189/2/39

w sprawie sprostowania prawomocnego wymiaru podatku osobie prawnej, na skutek zmiany orzeczenia dotyczącego innego okresu operacyjnego.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 5 z 1939 r. poz. 111)

Wyciąg

z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 9 grudnia 1938 r.
I. rej. 6598/35.

Skarżąca przez szereg lat spisywała nieściągalne wierzytelności przez przeniesienie ich najpierw na figurujący w pasywach bilansu rachunek „wątpliwych dłużników”, z którego dopiero w późniejszych okresach operacyjnych dokonywała definitywnych odpisów. Przy kolejnych wymiarach podatku dochodowego władza doliczała do zysków bilansowych sumy przeniesione na rachunek wątpliwych dłużników, traktując je jako rezerwy, odliczała natomiast od zysków bilansowych sumy definitywnie spisane na straty. Jedno z orzeczeń odwoławczych, dotyczące roku podatkowego 1927, zostało przez skarżącą zaskarżone do Najwyższego Trybunału Administracyjnego (L. Rej. 2844/34 i 10818/34) i w następstwie skargi cofnięte przez władzę pozwaną. W nowo wydany orzeczeniu z 30 września 1934 r. władza pozwana uwzględniła odwołanie skarżącej i uznała za potrącalne sumy przeniesione na rachunek wątpliwych dłużników w roku operacyjnym 1925/6—zarządzając zarazem sprostowanie tych wymiarów na lata następne, w których sumy te z powodu ich definitywnego spisania z rachunku wątpliwych dłużników zostały z zysków bilansowych skarżącej potrącone. Wniesioną na to orzeczenie skargę L. Rej. 4649/35 pozostawił Najwyższy Trybunał Administracyjny bez rozpoznania.

Wykonując zawarte w powołanym orzeczeniu polecenie, władze wymiarowe dokonały „uzupełniających” wymiarów podatku dochodowego na lata 1928, 1929 i 1930, ponieważ przy pierwotnych wymiarach na te lata również były doliczone jako rezerwy sumy spisane przez rachunek wątpliwych dłużników, odliczane natomiast sumy, wprowadzone na ten rachunek w roku operacyjnym 1925/6, a w latach operacyjnych, miarodajnych dla wymiarów na następne trzy lata podatkowe, z tego rachunku definitywnie odpisane. Orzeczenia odwoławcze, którymi w odniesieniu do pierwotnych wymiarów na te trzy lata odwołań nie uwzględniono, nie były przedmiotem skarg do Najwyższego Trybunału Administracyjnego i uprawomocniły się.

Przeciw wspomnianym wymiarom „uzupełniającym” wniosła skarżąca odwołania, podnosząc w nich, że wprawdzie stanowisko władzy pozwanej byłoby w zasadzie słuszne, jednak prawa skarżącej zostały przez przeprowadzone zmiany w traktowaniu sum, spisanych przez rachunek wątpliwych dłużników jako rezerwy podlegającej opodatkowaniu tylko w odniesieniu do jednego roku podatkowego 1927 — naruszone, doliczane bowiem z tego samego tytułu w następnych latach podatkowych sumy zostały opodatkowane niesłusznie, a opodatkowanie to nie zostało wyrównane odliczeniem w latach podatkowych 1930 i 1931 sum definitywnie odpisywanych, ponieważ w okresach miarodajnych dla wymiarów na te lata podatkowe skarżąca wykazała straty. W konkluzji

żądała skarżąca zrewidowania wymiarów na lata 1928, 1929 i 1930 także i w części, dotyczącej doliczenia sum przeniesionych na rachunek wątpliwych dłużników i odliczenia tych sum od podstaw wymiaru podatku na te lata. Władza pozwana zaskarżonymi obecnie orzeczeniami nie uwzględniła odwołań, podnosząc że uwzględnienie odwołania na rok 1927 z uwagi na ciągłość bilansową pociąga za sobą odpowiednie sprostowanie wymiarów na lata następne, choćby one były prawomocne, że natomiast żądanie ponownego rozpatrzenia zarzutów odwołań, dotyczących lat podatkowych 1928, 1929 i 1930, wobec prawomości wymiarów nie ma podstaw prawnych. Pod względem prawnym powołała się władza na przepis § 1 art. 104 O. P. (poz. 346/34 D. U.).

Na zarzuty skarg rozważył Najwyższy Trybunał Administracyjny co następuje:

I. Przede wszystkim zarzucają skargi obrazę przepisu art. 104 O. P., podnosząc, iż nie zachodziły w danych wypadkach warunki stosowania tego przepisu. Istotnie, powołanie się władzy pozwanej na przepis art. 104 O. P. nie jest trafne. Sprostowanie prawomocnego wymiaru, wywołane zmianą orzeczenia wymiarowego dotyczącego innego okresu operacyjnego osoby prawnej opodatkowanej na zasadzie art. 21 ustawy o podatku dochodowym, — którego zasadniczą dopuszczalność orzekł Najwyższy Trybunał Administracyjny wyrokiem z dnia 30 listopada 1934 r. L. Rej. 10573/31, Zb. wyr. Nr 842 S—nie może być traktowane jako wymiar dodatkowy, lecz jako sprostowanie błędu wedle art. 125 O. P. (obecnie art. 118 O. P.). Wprawdzie przepis ten w § 1 mówi tylko o błędach rachunkowych, w § 2 zaś o omyłkowym obciążeniu tej samej osoby lub tego samego przedmiotu opodatkowania podwójnie tym samym podatkiem, to jednak z naczelnej zasady O. P. oparcia wymiaru na materiale faktycznym zgodnym z rzeczywistością i z niewątpliwego celu przepisu art. 125: wykluczenia wadliwego opodatkowania, opartego czy to na błędzie rachunkowym, czy to na podwójnym uwzględnieniu tego samego stanu faktycznego przy opodatkowaniu tej samej osoby, wysnuć należy wniosek, że sprostowanie wymiaru prawomocnego przez uwzględnienie w jego podstawach obliczeniowych faktu, że jeden z elementów tych podstaw został przy wymiarze podatku tej samej osobie od tego samego przedmiotu za inny okres podatkowy już uwzględniony — mieści się w granicach tego przepisu.

Tym samym upadają zarzuty wysnute z przepisu art. 104 O. P., łącznie z zarzutem przedawnienia, który zresztą nie został podniesiony w odwołaniach, lecz dopiero po raz pierwszy w skargach dotyczących wymiarów na lata 1928 i 1929.

II. Skargi zarzucają ponadto wadliwość postępowania z powodu nierozprawienia się władzy pozwanej z zarzutami odwołania, streszczającymi się we wniosku o rewizję wymiarów także w odniesieniu do kwestii doliczalności do zysków danych okresów operacyjnych sum, przeniesionych na rachunek wątpliwych dłużników. Władza pozwana traktowała te zarzuty odwołania jako żądanie ponownego rozpatrzenia zarzutów odwołań od pierwotnych wymiarów, które zostały już załatwione prawomocnymi orzeczeniami, i uznała żądanie takie za niemające oparcia w ustawie. Stanowisko władzy jest trafne. Podstawą sprostowania prawomocnych wymiarów mogą być tylko niesporne okoliczności faktyczne, z których bezpośrednio da się wysnuć wniosek o zajściu błędu, podwójnego opodatkowania lub podwójnego uwzględnienia tego samego elementu rachunkowego przy więcej niż jednym wymiarze tego samego podatku tej samej osobie. Nie można natomiast rozciągać postanowień o sprostowaniu błędów rachunkowych i podwójnym opodatkowaniu na wypadki, gdy analogiczne zjawiska gospodarcze były traktowane w różnych okresach podatkowych przy wymiarze podatku tej samej osobie z różnych stanowisk prawnych. Zmiana więc stanowiska prawnego władzy w odniesieniu do pewnego zagadnienia nie może być podstawą zmiany prawomocnych orzeczeń tejże władzy, opartych na odmiennej interpretacji prawa. Kwestie prawne muszą być w odniesieniu do każdego odrębnego okresu podatkowego roz-

strzygnięte w toku instancji, a wysnute z tego stanowiska prawnego, które w toku instancji się stało, odpowiednie konsekwencje w dziedzinie ustalenia podstaw wymiaru podatku nie mogą być poddane rewizji z powodu późniejszej zmiany tego stanowiska przez daną władzę przy sposobności orzekania o wymiarze podatku na inny okres.

W danym wypadku skarżąca z szeregu orzeczeń władzy pozwanej opartych na jednolitym poglądzie prawnym, zaskarżyła tylko jedno do Najwyższego Trybunału Administracyjnego. Wprawdzie konsekwencje tego faktu wskutek cofnięcia przez władzę orzeczenia i wydania nowego, uwzględniającego stanowisko prawne skarżącej, rozciągnęły się w pewnej mierze także i na inne lata podatkowe, ale nie wynika stąd, by władza miała obowiązek również orzeczenia niezaskarżone cofać i wydawać w ich miejsce nowe, oparte na zmienionym zapatrywaniu prawnym.

Z tych powodów Najwyższy Trybunał Administracyjny oddalił skargi jako niezasadne.

Dyrektor Departamentu:

(—) Dr. J. Lubowicki

OKÓLNİK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 29 GRUDNIA 1938 R.

L. D. V. 8947/1/38

w sprawie zasad opodatkowania katolickich zakonów i zgromadzeń zakonnych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 51 z 1939 r., poz. 22)

(ciąg dalszy)

Ad 2).

Art. 1 ustawy o państwowym podatku przemysłowym brzmi:

„Państwowemu podatkowi przemysłowemu podlegają:

a) handlowe, przemysłowe i inne na zysk obliczone przedsiębiorstwa,

Analizując powyższy przepis ustawy, należy stwierdzić, że przez wyrażenie „obliczone na zysk” rozumie się prowadzenie przedsiębiorstwa z zamiarem uzyskiwania nadwyżek ponad koszty prowadzenia przedsiębiorstwa.

Czy dany internat (nie wymieniony w taryfie do art. 23 ustawy, jako przedsiębiorstwo) jest obliczony na zysk, czy też nie, o tym decydować będą konkretnie w każdym przypadku okoliczności, które muszą być ustalone drogą prawidłowego postępowania przy współdziałaniu danego zakonu lub zgromadzenia. Stawianie jakiejś teoretycznej reguły nie może mieć tu zatem miejsca. Na zakonie lub zgromadzeniu zakonnym ciążyć będzie obowiązek udowodnienia wszelkich okoliczności faktycznych, mających dla uzyskania zwolnienia znaczenie. O ile więc dowód taki zostanie przeprowadzony, internat nie będzie podlegał obowiązkowi podatkowemu.

Jeżeli przychód z internatu przewyższa koszty jego prowadzenia, a osiągnięta w ten sposób nadwyżka konsumowana jest przez osoby zakonne, nie zatrudnione w internacie, lub zużywana w inny sposób, to nadwyżka ta stanowi zysk z internatu jako źródła dochodu i powoduje obowiązek podatkowy w podatku przemysłowym. Jednakże nawet internaty zakonne obliczone na zysk korzystają ze zwolnienia od podatku przemysłowego, o ile zachodzą w stosunkach do nich warunki z art. 3 ust. 3 pkt 7) ustawy o państwowym podatku przemysłowym lub art. XV Konkordatu:

Ad 3).

Wedle art. 3 ust. (1) p. 7 ustawy o państwowym podatku przemysłowym zwolnione są od podatku przemysłowego:

„7) zakładane lub utrzymywane przy pomocy Państwa, związków samorządowych lub instytucyj społecznych, oświatowych i dobroczynnych, zakłady wychowawcze i poprawcze,

W tym kierunku ujmuje również sprawę rozporządzenie wykonawcze do ustawy o państwowym podatku przemysłowym w § 11 ust. (4), który brzmi:

„(4) Internaty przy zakładach naukowych, z wyjątkiem utrzymywanych na koszt Państwa i związków samorządowych oraz instytucyj społecznych oświatowych i dobroczynnych, o ile nie podpadają pod ulgę przewidzianą w art. 3 ust. (1) p. 12 ustawy, podlegają podatkowi przemysłowemu”.

Z treści tych przepisów, wynika, że nie zostały w nich wymienione „instytucje wyznaniowe”, które np. w art. 2 p. 2 dekretu o podatku od lokali lub w art. 2 p. 2 dekretu o podatku od nieruchomości — zostały wymienione obok instytucyj oświatowych i dobroczynnych. Interpretacja omawianego artykułu ustawy, jako przepisu o charakterze przywileju, nie może iść rozszerzająco w ten sposób, aby rozciągać we wszystkich przypadkach zwolnienia, przysługujące z mocy cytowanego przepisu również na zakłady należące do instytucyj wyznaniowych.

(cdn.)

PORADNIA

268. *Stały Abonent MHW.*

Interesujące Go zagadnienie w dzisiejszym stanie odnośnych przepisów prawnych nie może być rozstrzygnięte bez zastrzeżeń.

O świadczeniach osób trzecich na rzecz pracowników jako zarobku pracownika wspomina jedynie ustawa o ubezpieczeniu społecznym z 1933 r. (DURP, poz. 396) w art. 14: „Za faktyczny zarobek w rozumieniu ustawy niniejszej uważa się całkowity dochód ubezpieczonego, stanowiący wynagrodzenie za pracę a mianowicie:... 3) świadczenia osób trzecich, jeżeli udzielanie tych świadczeń jest w zwyczaju”.

Zdaniem naszym prowizja płacona zwyczajowo przez dostawców pracownikom odbiorcy winna być zaliczona w myśl przepisu art. 14 cyt. ustawy do „faktycznego zarobku”, który jest podstawą do wymiaru składek.

Inne ustawy ubezpieczeniowe (RPR o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, art. 12: ustawa o ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia, art. 7) ani też ustawa

o Funduszu Pracy nie dają podstawy do przyjęcia, że wspomniana prowizja podlega zaliczeniu do zarobku miarodajnego dla obliczenia składek wzgl. opłat na Fundusz Pracy.

269. *Księgowy N. U.*

1. Błąd sprostował Pan prawidłowo. Należy skierować do Urzędu podania, prostujące uprzednio złożone zeznania o obrocie i dochodzie.

2. **Wystanie towaru za pobraniem** należy uwidocznnić przynajmniej w książce pomocniczej (ob. nasz artykuł w OBP, 1937, str. 479).

3. Można, o ile chodzi o małą wytwórnię, księgować wszystkie koszty, związane z wyrobem, na jednym rku „Produkcji”.

270. *H. K. T.*

1. **Stosunek pokrewieństwa z właścicielem przedsiębiorstwa sam przez się nie ma wpływu na ocenę wydatku jako potrącalnego** (np. pensja dla członka rodziny, odsetki od udzielonej przezeń pożyczki itp.).

2. Ze względu na zasadę ciągłości bi-

lansowej należało kupno składu zaksięgować pod datą 31.12 przed sporządzeniem bilansu zamknięcia, lub też pod datą 2.1. po bilansie otwarcia.

3. Zeznanie o obrocie składa się co do każdego oddzielnego zakładu lub przedsiębiorstwa (§ 62 rozp. wyk. do OP). **Należy więc złożyć osobno zeznanie o obrocie filii, choćby była objęta księgowością centrali.**

4. Oba przyjęte przez Pana sposoby księgowania czynności oddziału są prawidłowe.

5. Wg. okólnika Min. Sk. z 18.11.1936 r. w sprawie odpisać na zużycie (ob. OBP, 1937, str. 15), „**wysokość rocznego odpisania** winna odpowiadać rzeczywistemu zużyciu w danym roku, wyrażającemu ubytek wartości amortyzowanego przedmiotu, spowodowanemu jego używaniem według przeznaczenia lub nawet beczynnością, **o ile wskutek beczynności przedmiot podlega zniszczeniu**”.

Odpis na amortyzację nie może być w jednym roku większy dla tego tylko, że w ubiegłym okresie odpisu nie dokonano wcale lub w wysokości, mniejszej od normalnej.

6. **Karta rzemieślnicza musi opiewać na nazwisko właściciela pracowni rzemieślniczej, a nie — jej kierownika.** Prowadzenie rzemiosła bez karty rzemieślniczej jest wzbronione, dlatego też Urząd Skarbowy powinien odmówić wydania w takim przypadku świadectwa przemysłowego. W deklaracji na nabycie świadectwa przemysłowego na przedsiębiorstwo rzemieślnicze należy zresztą wymienić nr i datę karty rzemieślniczej (wzór nr 5 do § 61 rozp. wyk. do OP.).

7. **„Posiadane przez władze wymiarowe informacje same przez się nie stanowią dowodu.** Mogą one mieć dla podatnika skutek ujemny, jeżeli podatnik o mieszkaniu wyjaśni różnice między stanem faktycznym przezeń ujawnionym w księgowości a treścią informacji” (NTA, 27 maja 1938, l. rej. 3572/34, OBP, 1938, str. 764).

271. *Howerla.*

1. Do domów, pod które fundamenty zostały [wykonane w 1938 r. stosuje się ustawa z 24.3.1935 r., o ulgach dla nowo-wznoszonych budowli (DURP, nr 22, poz. 173).

W myśl art. 1 tej ustawy piętnastoletni okres zwolnienia od podatku od nieruchomości liczy się dopiero **od chwili chociaż byłby tylko częściowego ich użytkowania.**

272. *Drukarnia.*

1. **Dyskontuje Pan sporadycznie swemu ojcu weksle z jego wystawienia, które oddaje Pan bankowi (wraz ze swoimi weksłami klientowskimi) celem redyskonta. Policzone ojcu odsetki w wysokości pobranej przez bank, zalicza Pan do swego obrotu podatkowego. Czy taka manipulacja jest dopuszczalna?**

Chodzi tu właściwie o dyskontowanie weksli przez Pana w charakterze tzw. dyskontera prywatnego. Nie stanowi to, wobec braku specjalnej organizacji przedsiębiorstwa, wymagającego wykupienia świadectwa przemysłowego (por. OBP, 1937, str. 391). Do innego wniosku nie upoważnia również okoliczność, że udzielanie w powyższy sposób ojcu kredytu łączy się z prowadzonym przez Pana przedsiębiorstwem handlowym (w którego księгах te transakcje figurują). „Cechą przedsiębiorstwa jest także to, że korzystanie z jego działalności jest dostępne nieograniczonej liczbie klientów” (wyrok SN z 13.5.1937 r., 1 K 187/37, Zb. Urz. 1937, nr 339). „Ścisła ograniczoność działalności nie mieści w pojęciu „instytucji kredytowej”, jak nie mieści się w ścisłym już pojęciu „banku”, „kantoru wymiany” lub „lombardu” (tenże wyrok). Wobec tego omawiana manipulacja nie pozostaje w kolizji z przepisami ustawy o pod. przem. (brak świadectwa przem.), wzgl. prawem bankowym (brak koncesji). Ponieważ weksle dyskontował Pan ojcu **sporadycznie i bezinteresownie, policzone mu odsetki, jako stanowiące zwrot efektywnie poniesionych**

kosztów redyskonta, nie stanowią zapłaty za świadczenia odpłatne i zawodowe, wobec czego pobieranie tych odsetek nie podlega podatkowi obrotowemu (art. 1 i 5 ustawy o pod. obr.).

2. Nie tylko otrzymanie zadatku, lecz również wpłata reszty należności powinny być udokumentowane. Kopia pokwitowania z odbioru zadatku nie wystarczy zatem dla udowodnienia następnych wpłat. Samo wyrwanie kopii z bloczka celem załączenia do raportu kasowego nie zastępuje właściwego dowodu.

275. DW. Grzywna.

1. Nie ma podstawy do potrącenia z dochodu grzywny, wymierzonej tytułem kary za przestępstwo podatkowe, skoro nie stanowi ona kosztu osiągnięcia, zachowania lub zabezpieczenia przychodów — jako działalności legalnej (art. 6).

2. Skoro nakaz na dodatkowy wymiar podatku przemysłowego od obrotu za lata 1933—36 został Panu doręczony w roku 1938, a więc dopiero w tym roku zostały te sporne należności ustalone, zaksięgowanie tej należności w r. 1938 przez obciążenie konta wynikowego i uznanie rku Sum Przechodnich jest usprawiedliwione. W każdym razie, niezaksięgowane w 1938 r. lub uznane za niepotrącalne z z dochodu roku 1938 podatki będą odliczalne w miarę ich efektywnej zapłaty (ob. OBP, 1938, str. 685, wyrok NTA, i nasz artykuł, OBP, 1938, str. 697 i n.).

274. Ch. N. Wilno.

Według ustawy o podatku obrotowym (art. 3 p. 8) od podatku tego jest wolna sprzedaż eksportowa, dokonywana na rachunek własny bądź na rachunek krajowych przedsiębiorstw eksportowych — bez względu na to, co jest przedmiotem eksportu (obowiązuje od 1.1.1939).

275. Eis.

1. Wynagrodzenie, wypłacane zatrudnianym w przedsiębiorstwie człon-

kom rodziny jego właściciela, jest potrącalnym kosztem osiągnięcia dochodu.

2. Wynagrodzenie powyższe podlega podatkowi dochodowemu (Dz. II) na ogólnych zasadach.

3. Mimo pobierania przez członków rodziny, zatrudnionych w przedsiębiorstwie, wynagrodzenia pieniężnego, potrącalnym jest również koszt ich wyżywienia. Art. 6 ust. 3 ustawy o pod. doch. nie zawiera pod tym względem żadnego ograniczenia.

276. R. H., Otwock.

1. Żona nie odpowiada za podatek dochodowy, należny od męża, o ile nie chodzi o tę część podatku, która przypada stosunkowo na jej dochód, opodatkowany łącznie z dochodem męża (art. 128 § 2 OP).

2. Pośrednik handlowy obowiązany jest wykupić świadectwo przemysłowe i opłacać podatek od obrotu w wysokości 6% od prowizji i innych wynagrodzeń (prowadzenie ksiąg nie ma wpływu na wysokość stawki).

Poza to pytanie dotyczą zagadnień nie objętych zakresem naszego czasopiisma, dlatego też je pomijamy.

277. 100.

1. Płatnik podatku dochodowego (Dz. I), który nabył samochód i uiścił całkowitą należność w 1939 r. będzie mógł żądać potrącenia 20% ceny nabycia z podatku dochodowego, przypadającego

za rok operacyjny 1939, czyli dopiero w roku podatkowym 1940.

2. Powyższa ulga przysługuje nabywcy pojazdu, choćby go odprzedał innej osobie i to bez względu na okres czasu, w ciągu którego on sam z niego korzystał (ob. artykuł adw. Webera, OBP, 1938, str. 715).

3. Spisanie przez przedsiębiorstwo na straty całkowitej wartości samochodu, jako przedmiotu, którego normalny okres zużycia nie przekracza 5 lat (art. 6 ust. 2 ustawy o pod. doch., § 14 ust. 3 p. 9 Rozp. Wyk.) jest tym bardziej dopuszczalne, jeżeli samochód został nabyty jako używany.

4. Ze stanowiska zasad księgowania jest obojętne, drogą jakich obliczeń (przewidzianych w umowie kupna — sprzedaży) zostaje wyprowadzona na rachunkach suma, przypadająca dostawcy.

5. Aczkolwiek dostawa drzewa zostaje odrazu zapisywana w księdze magazynowej, nie można odraczać księgowania zakupu w księgach zasadniczych na 2—8 tygodni, a mianowicie do chwili otrzymania rachunku. W braku rachunku dostawcy należy sporządzić rachunek wewnętrzny (ob. OBP, 1938, str. 779 i n.).

278. Tartak w Radziwiłłowie.

Odpowiedzi w OBP. 1938, str. 13, nr 17, oraz str. 174, nr 180 opierają się na logicznej wykładni § 89 Rozp. Wyk. do ustawy o pod. przem., z którego należy wyprowadzić wniosek, że do ilości robotników, decydującej o kategorii świad. przem. dla przedsiębiorstw przemysłowych (rozd. XIV, XV, XVIII i XIX cz. II lit. C faryfy) należy zaliczyć tylko tych, którzy są zatrudnieni przy produkcji.

279. Eru.

Koszt przerobienia wystaw, jako mający charakter wydatku inwestycyjnego, nie jest jednorazowo potrącalny. Nie można pod tym względem czynić różnicy między zużytym na przeróbkę materiałem a robocizną.

280. H. S. Księg.

Tartak, wybudowany w 1938 r., jest wolny od podatku od nieruchomości przez okres piętnastoletni od chwili jego użytkowania, a to w myśl art. 1 ustawy o ulgach dla nowowznoszonych budowli z 24.5.1933 r. Nie ma znaczenia, że tartak został zbudowany w miejsce rozebranego starego tartaku, niezdatnego do użytku. Podanie o ulgę należało złożyć do urzędu skarbowego w ciągu 60 dni, licząc od dnia, w którym rozpoczęło się chociażby tylko częściowe użytkowanie. Jeżeli podanie wniesiono po terminie, przysznaje się ulgę od następnego kwartału kalendarzowego po wniesieniu podania. Do podania należy dołączyć: a) zezwolenie na budowę, b) zatwierdzony plan budowy, c) zaświadczenie, stwierdzające, że budowla jest nowa, d) zezwolenie na użytkowanie i e) zaświadczenie stwierdzające dzień rozpoczęcia użytkowania (§ 3 Rozp. Wyk. do cyt. ustawy)!

281. Eis.

1. Ob. OBP, 1938, str. 726, odp. 641 (w sprawie księgowania czeków jako gotówki).

2. Celem wymiaru opłaty stempłowej od umowy o zawiązanie spółki cichej, należy uważać za kapitał zakładowy tylko wkład spółnika cichego; majątek kupca, w którego przedsiębiorstwie spółnik cichy uczestniczy, w żadnej mierze nie ma być wliczany do podstawy wymiaru (wykładnia Ministerstwa Skarbu, Dz. Urzęd. 1935 r. nr 12, poz. 291, nr wykładni 435).

282. Sz. L.

Skup zawodowy polega na wyszukiwaniu źródeł zakupu przez docieranie do producentów i hodowców, nie mających handlowej organizacji zbytu swoich produktów i zakupywanie u nich nawet najdrobniejszych ilości towaru, oraz gromadzenie ich w większe partie celem odsprzedaży przedsiębiorstwom handlowym lub przemysłowym. Wobec tego zakup w przedsiębiorstwie handlowym wagonu otrąb

i jego sprzedaż innej firmie nie mieści się w ramach wykonywanego przez f. „Ch. L.” przedsiębiorstwa skupu zawodowego. Transakcję powyższą należy zakwalifikować jako dostawę, która wymagała wykupienia świadectwa przemysłowego IV kat. handl.

Wobec tego, że sprzedawca otrąb może się powołać na księgi f. „Ch. L.”, w których wspomniana transakcja jest zapisana, odmowa wydania mu zaświadczenia o zawarciu tej transakcji. nie osiągnie zamierzonego celu.

GRUŹLICA PŁUC

CHOROBY PŁUC

jest nieubłagana corocznie nie robiąc różnicy dla płci, wieku i stanu pociąga bardzo wiele ofiar.

Przy zwalczaniu chorób płucnych, bronchitu, grypy, uporczywego męczącego kaszlu i t. p. stosują p. p. Lekarze „Balsam Trikolan - Age” który ułatwiając wydzielanie się płwociny usuwa kaszel.

Do nabycia w aptekach

283. M. T., Kalisz.

1. **Ulgowa stawka podatku obrotowego, uzależniona od prowadzenia ksiąg handlowych, nie przysługuje, jeżeli księgi nie były prowadzone od początku roku kalendarzowego** (ob. OBP, 1938, str. 334, wyrok NTA).

2. **Stawka podatku cbrotowego wynosi, o ile chodzi o sprzedaż wyrobów, wytworzonych na rachunek własny:**
a) 1,5% od obrotów nie przewyższających zł 50.000, bez względu na to, czy są prowadzone prawidłowe księgi handlowe oraz od obrotów przewyższających 50.000 zł, lecz nie przewyższających zł 100.000 w stosunku rocznym, a udowodnionych prawidłowymi księgami handlowymi; b) 2,1% od obrotów w granicach 50.000 — 100.000 zł w stosunku rocznym, nie udowodnionych księgami

handlowymi, oraz od obrotów powyżej 100.000 zł, udowodnionych księgami handlowymi i c) 3% od obrotów powyżej 100.000 zł, nie udowodnionych księgami handlowymi.

O ile chodzi o **sprzedaż towarów, przerobionych w obcym przedsiębiorstwie** przemysłowym, stawka wynosi, bez względu na wysokość obrotu 2,1% pod warunkiem prowadzenia ksiąg handlowych, oraz 3%, jeżeli księgi takie nie są prowadzone.

284. Um. 25.

Nieujawnienie nazwisk prywatnych dyskontów nie dyskwalifikuje ksiąg handlowych (ob. OBP, 1937, str. 259). Prawdziwość ksiąg handlowych należy bowiem oceniać m. in. również w świetle zwyczajów handlowych, z którymi jest w zgodzie bezimienne dyskontowanie weksli na rynku prywatnym. Nie można tego samego twierdzić co do zaciągania w innej drodze pożyczek, wobec czego **nieujawnienie nazwisk pożyczkodawców** (Wn „Kasa”, Ma „Pożyczki” (?)) stanowi nieprawidłowość.

285. Radomianin T.

Koszty przewozu, opłacone przez odbiorcę, potrącającego odpowiednią sumę z kwoty, na którą opiewa rachunek, jako zwrot kosztu przewozu, **nie podlegają wyłączeniu z podstawy opodatkowania**. Art. 5 ust. 4 ustawy o pod. obrot. pozwala bowiem sprzedawcy na wyłączenie z obrotu kosztów przewozu, **wyłożonych przezeń za nabywcę** (OBP, 1938, str. 398). Nie można zatem w opisanych warunkach kupna, księgować na rachunku „Towarów” (wzgl. „Sprzedaży”) tylko sumę, faktycznie zapłaconą przez nabywcę, ponieważ w ten sposób zostaje uszczuplony niezgodnie z ustawą obrót podatkowy. — Nic nie stoi natomiast na przeszkodzie udzielaniu zwykłej bonifikaty z rachunku — bez przytaczania powodu bonifikaty. Taka bonifikata podlega wyłączeniu z podstawy opodatkowania.

286. *M. M.*

O ulgach dla nowowznoszonych budowli ob. tekst ustawy w OBP, 1938,

str. 331, oraz artykuł adw. Webera, OBP, 1938, str. 548 i n.

287. 200/201.

Ob. artykuł w dzisiejszym numerze.

Skorowidz rzeczowy

Dyskonto — prywatne — P *) 288 **).

Księgowość — czeków księgowanie — P 290; — nazwiska prywatnych dyskonterów i pożyczkodawców — P 291.

Opłata stemplowa — spółka cicha — P 290.

Ordynacja podatkowa — informacja — charakter dowodowy — P 288; — sprostowanie prawomocnego wymiaru podatku osobie prawnej na skutek zmiany orzeczenia dotyczącego innego okresu podatkowego — Ok *) 284.

Podatek dochodowy — amortyzacja — wysokość rocznego odpisania — P 288; — dopłaty w spółce z ogr. odp. — 277; — podatki za lata ubiegłe — potrącalność lub odliczalność — P 289; — potrącalność grzywny za przestępstwo podatkowe — P 289; — potrącalność pensji członka rodziny itp. — P 287; — samochodu używanego nabycie — jednorazowe spisanie — P 290; — wystawy przerobienie — potrącalność kosztów — P 290; — wyżywienie członków rodziny — potrącalność kosztu przy placeniu wynagrodzenia pieniężnego — P 289; — żona — jej odpowiedzialność za podatek męża — P 289.

Podatek majątkowy — odpowiedzialność nowonabywcy nieruchomości za podatek majątkowy — O *) 280.

Podatek obrotowy — dyskonto prywatne — P 288; — eksportu zwolnienie — P 289; — kosztów przewozu wyłączenie — P 291; — stawka przy rozpoczęciu prowadzenia ksiąg wśród roku — P 291; — stawki przy sprzedaży wyrobów wytworzonych na własny rachunek — P 291.

Podatek przemysłowy — dyskonto prywatne — P 288; — skup zawodowy — istota; — P 290; — świadectwo dla zakładu przemysłowego — zaliczenie robotników zajętych przy produkcji — P 290.

Prawo przemysłowe — karta rzemieślnicza — P 288.

Spółka z ogr. odp. — dopłaty a dochód podatkowy — 277.

Ubezpieczenia społeczne — świadczenia osób trzecich — podstawa wymiaru składek — P 287.

Ulgi dla nabywców pojazdów mechanicznych — odsprzedaż samochodu — P 290.

Ulgi dla nowowznoszonych budowli — tartak zbudowany w miejsce rozebranego — P 290.

Umowa o pracę — „wojazer”, „akwizytor” — O 283.

Zakony i zgromadzenia zakonne — zasady opodatkowania — Ok 286.

*) O—oznacza: dział „Orzecznictwo”, Ok—dział „Okólniki”, P—dział „Poradnia”

**) Liczby oznaczają stronicę.

Wydawca: Józef Filip Hoppenfeld — Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8.

Redakcja: Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-31

Administracja: Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50

Konto P. K. O. 22.308—Poczt. konto rozrachunkowe Nr. 176—Rękopisów nie zwraca się

Prenumerata wraz z przesyłką zł. 1.50 miesięcz., 4.50 kwart., 9.— półrocz., 18 rocznie

Ceny ogłoszeń: 1 str. zł. 200—¹/₂ str. zł. 100—¹/₄ str. zł. 50—¹/₈ str. zł. 25

Redaktor Dr. Emanuel Iserzon

Drukarnia Wydawnicza, Warszawa, Kocza 15